

Xuquuqda Aadanaha Ee Biritish Kolombiya: Takoorka ku salaysan dookha galmada

Warqaddaan xogsheegta ah waxaa loo sameeyey in ay kaa caawimto fahamka takoorka ku salaysan dookha galmada (sex orientation) ee Biritish Kolombiya. Haddii ad qabtid wax su'aalo ah, fadlan la xiriir **Rugta Xuquuqda Aadanaha Biritish Kolombiya**. Macluumaadka halka lagala xiriiri karo waxaa laga heli karaa dhammaadka warqaddaan xogsheegta ah.

Biritish Kolombiya waxay leedahay sharci ay ku ilaaliso kuna horumariso xuquuqda aadanaha. Sharcigaas waxaa loo yaqaan *Xeerka Xuquuqda Aadanaha Biritish Kolombiya* ama *Xeerka* (BC *Human Rights Code* or the *Code*). *Xeerku* wuxuu kaa ilaalinayaa in si xun lagu la dhaqmo ama lagu diido xaq ad leedahay dookhaaga galmo awgeed. Wuxuu kuu ogoalaanayaa in ad dacwad u gudbisid **Guddiga Xuquuqda Aadanaha Biritish Kolombiya** haddii ad rumeysan tahay in lagu takooray.

Xeerku wuxuu kaa ilaaliyaa dhammaan dadka Biritish Kolombiya takoorka ku salaysan dookha galmada, ha ahaado khaniis, khaniisad, laba dookhle, ama qof caadi ah. *Xeerku* waxaa kaloo u dadka jinsi kale isu baddalay ka ilaaliyaa takoor ku salaysan jinsi ama aqoonsi jinsi. Wixii macluumaad dheeraad ah oo arintaas ku saabsan eeg warqadda xogsheegta ah ee **Takoorka Jinsiga iyo Galmo ku Dhibaataaynta**.

Waxa kaloo *Xeerku* kaa ilaalinayaa **aargoosi** haddii ad dacwad gudbisid, ama damacsan tahay in ad gudbisid ama si kale ugu lug leedahay. Waa **aargoosi** haddii qof ad dacweysay isku dayo in uu dhib kuu geysto ama si kale kaaga daba tago.

✿ Waa maxay takoorka ku salaysan dookha galmadu?

Takoorka ku salaysan dookha galmadu waa in qof loo la dhaqmo si xun ama xaq u leeyahay loo gu diido in qofkaasu yahay khaniis, khaniisad, laba dookhle ama qof caadi ah awgeed.

Takoorku wuxuu u dhici karaa dhawr siyaabood, oo ay ka mid yihiin:

- Xadgudub ama hanjabaad (bajin) afkaa
- Hadallo adan doonayn, kaftan cay ah, ama magacyo xun oo lagu gu yeero
- Adeeg lagu diido
- Qof la shaqaalaysiin waayo ama dallacsiin waayo
- Joornaalo ama boorar (tabeelayaal) muujinaya nacayb ku aaddan dad oo ku salaysan dookhooda galmo

Tusaaleyaal takoorka ku salaysan dookha galmada:

- Qof dumar ah iyo lammaanaheeda oo ay isku jinsi yihiin ayaa waxay aadeen guri la ijaarayo si ay u soo arkaan. Markay gurigii yimaadeen si ay u arkaan, ayaa hantilihii gurigu ogaanayaa in ay khaniisiin yihiin wuxuuna ku oranayaa: “ma doonayo in dad noociinaas ahi ay halkaan ku noolaadaan sababtoo ah kanu waa guri an ku hayno dhaqamadii soojireenka ahaa.”
- Nin khaniis ah ayaa qof ay isla shaqeeyaan oo u aaminay wuxuu u sheegayaa in uu khaniis yahay. Dabadeed, wuxuu ogaanayaa in magaciisii uu ku jiro feegaar (graffiti) lagu caayayo khaniisiinta oo ku yaal darbiga musqusha goobta shaqada.
- Guddi iskool baa waxay iskoolka ka mamnuucayaan buugaag muujinaya qoysas ay waaliddiintu isku jinsi yihiin (same-sex parents).
- Looshaqeeye ayaa wuxuu u diidayaa xuquuda ilkaha iyo caafimaadka lammaanaha qof shaqaale ah oo ay isku jinsi yihiin.

* Sidee baan ku ogaanayaa in la iga galay dambi lid ku ah Xuquuqda Aadanaha?

Marka ad gudbinaysid dacwad ku saabsan *Xeerka Xuquuqda Aadanaha Biritish Kolombiya*, waa in ay jiraan **dhammaan arrimaha soo socda**:

- ✓ In si xun lagu la dhaqmay ama xaq ad leedahay lagu diiday.
- ✓ Waa in uu jiraa xiriir ka dhexeeya sida lagu la dhaqmay (si xun ama xaq lagu diiday) iyo dookhaaga galmada.
- ✓ Falku waa in uu ka dhacay meel ah sida goob shaqo, dukaan ama makhaayad, ama u dhexeeyo hantile guri iyo guri ijaarte (kireyste).

Dacwaddaada waa in ad gudbisid lix bilood gudohood marka falku dhaco dabadeed. (Xusuusnow: Waxaa jira marar aysan muddadaasu khusayn.) Markaad dacwad gudbisid waxaa bilaabmaya hannaan sharci oo la mid ah kan maxkamadda. Qofka dacwadda gudbiya waxaa loo yaqaan **dhibbane**.

Xuquuqda Aadanaha Biritish Kolombiya oo kooban, fadlan eeg warqadda xogsheegta ah ee ***Xuquuqda Aadanaha Biritish Kolombiya: Waxyaabaha ad u baahan tahay in ad ogaatid.***

* Halkee baan caawimaad ka heli karaa?

Dhibbaneyaashu meel kasta oo ay joogaan gobolka waxay macluumaad ka heli karaan **Rugta Xuquuqda Aadanaha Biritish Kolombiya**. Shaqaalaha jooga Rugta ayaa waxay kaa caawimi karaan fahamka *Xeerka Xuquuqda Aadanaha* ama sidii ad wax uga qaban lahayd dacwad xuquuqda aadanaha ah ee gobolka. Waxaa dhici karta in ad xaq u yeelatid adeegyo kaloo kala duwan. La hadal qof Rugta jooga si ad u ogaatid wixii ad xaq u leedahay.

Rugta Xuquuqda Aadanaha Biritish Kolombiya (BC Human Rights Clinic)

300-1140 West Pender Street, Vancouver, B.C. V6E 4G1
Telefoon: 604 622-1100
Telefoon Lacag la'aan ah: 1 855 685-6222
Fakis: 604 685-7611
Bogga Internetka: www.BCHRC.net

Haddii adiga qof dacwad kaa gudbiyo, waxaa tahay **eedeysane**. **Eedeysaneyaashu** meel kasta oo ay ka joogaan gobolka iyo **dhibbaneyaasha** nawaaxiga Victoria waxay macluumaad ka heli karaan ayagoo la xiriiraya:

Jaamacadda Victoria (University of Victoria)

Law Centre Clinical Law Program
Qolka 225 – 850 Burdett Avenue, Victoria, B.C. V8W 1B4
Telefoon: 250 385-1221
Telefoon lacag la'aan ah: 1 866 385-1221
limeyl (E-mail): reception@thelawcentre.ca

Waxaa dhici karta in lagu diro **Guddiga Xuquuqda Aadanaha Biritish Kolombiya** si ad dacwaddaada u gudbisid.

Guddiga Xuquuqda Aadanaha Biritish Kolombiya (BC Human Rights Tribunal)

Qolka 1170 – 605 Robson Street, Vancouver, B.C. V6B 5J3
Telefoon: 604 775-2000
Telefoon lacag la'aan ah: 1 888 440-8844
Dadka wax maqalku dhimman yahay (TTY): 604 775-2021
Bogga Internetka: www.bchrt.gov.bc.ca

Macluumaadka warqaddaan waxaa loogu talagalay baahiyaha macluumaadka guud oo kaliya. Looguma talgalin in uu ku siiso ama kuu baddalo latalin sharci.